

De l'urgent i de l'important

Fa poc hem conegut els integrants del nou govern de la Generalitat, més reduït que l'anterior, i amb una reestructuració interessant de les àrees més pròpiament econòmiques. La incorporació d'Andreu Mas-Colell a la conselleria d'Economia, que ara és també de Coneixement, ha estat una de les novetats més comentades de l'executiu. El nou conseller és l'economista acadèmic més respectat internacionalment de Catalunya –també d'Espanya–, en qui s'ha plasmat de forma més precisa la idea del govern dels millors.

Ha estat una gran decisió que s'integrin dins la conselleria d'Economia les qüestions relacionades amb universitats, recerca i societat de la informació. La gestió d'universitats i recerca d'Andreu Mas-Colell en el govern d'ara fa una dècada va encoratjar un canvi molt positiu en aquests àmbits a Catalunya, presidit per l'èmfasi en el mèrit, la innovació i l'excel·lència. Els elements bàsics d'aquesta orientació s'han preservat en els darrers anys, i ara podem esperar una nova embranzida, que hauria d'arribar al conjunt de les polítiques públiques i impulsar la societat catalana a posar l'accent en els valors de l'esforç, el mèrit i l'excel·lència. Hem anat una mica despistats en els darrers anys en aquests registres.

També ha estat un encert la creació del departament d'Empresa i Ocupació, que assumeix competències tant en l'àmbit laboral com en els terrenys d'indústria, comerç, consum i turisme. Em preguntaven fa pocs dies si no era una contradicció posar junts els àmbits de l'empresa i de l'ocupació, com si les polítiques pro empresa fossin contradictòries amb la creació d'ocupació. Potser perquè moltes empreses han reaccionat davant la situació de crisi amb acomiadaments. Però em sembla just el contrari: no hi ha sor-

GERMÀ BEL

ECONOMISTA

tida de la crisi, no hi ha creació d'ocupació sostenible, sense les empreses privades. Així doncs, el que podem considerar com a departament *microeconòmic* del govern haurà de tenir present per definició l'impacte de les polítiques sectorials sobre l'ocupació. Molt apropiat en les circumstàncies presents.

També em sembla molt apropiat el perfil del nou conseller, F. Xavier Mena, acadèmic en l'àmbit de les escoles de negocis, amb una notable experiència internacional.

Hi ha pocs dubtes que la tasca més urgent sobre la taula del nou govern català en l'àmbit econòmic és la delicada situació dels comptes públics, ben baldats pels efectes de la crisi econòmica sobre els ingressos. També sobre les despeses, tot i que en aquest cas s'hauria d'haver tingut una mica més de contenció en els darrers temps. Mirant endavant, les coses són així: el deute total del sector públic autonòmic supera els 40.000 milions d'euros i el dèficit pressupostari està ben per sobre del 2,4% que s'havia fixat com a objectiu per al 2010. Vénen èpoques dures, de contenció de la despesa, atesa l'escassa capacitat d'actuar pel cantó dels ingressos si es considera que augmentar els impostos no pot ser un elemental central de l'estratègia econòmica del govern en un moment de debilitat com el present. Crec que la gran majoria dels catalans som conscients que el moment és difi-

cil i les polítiques requerides no són agradables. El govern té marge polític per aplicar polítiques que –en una situació menys greu de les finances públiques– serien vistes com a impopulars. Mantenir el diàleg sobre aquestes temes amb l'oposició i amb els agents econòmics i socials (sense que això vagi en perjudici d'adoptar les decisions pertinents) i vigilar que les polítiques restrictives no es carreguin als sectors més dèbils serà útil al govern per mantenir un nivell desitjable d'acord i adhesió a la seva política econòmica.

Les prioritats econòmiques més urgents són clares: redreçar les finances públiques i contribuir tant com sigui possible crear ocupació i reduir l'atur, sense perdre de vista les limitades possibilitats que té el poder autonòmic per desplegar polítiques decisives per fomentar la creació d'ocupació, sobretot en l'àmbit de les reformes estructurals favorables a la productivitat que l'economia necessita.

A més llarg termini –¿després de les eleccions legislatives a Espanya?– arribarà el moment de l'important: abordar el problema del dèficit fiscal, que no pot resoldre una mera discussió sobre quantitats en el finançament autonòmic. Diguin-li concert econòmic, diguin-li pacte fiscal: el fet és que l'economia catalana no pot suportar indefinidament un nivell de dèficit fiscal del voltant del 9% del PIB (és una estimació intermèdia), rècord –amb les Balears– entre els països desenvolupats, i més del doble del que a Alemanya s'ha definit com a límit. Ja fa massa anys que el finançament dels serveis públics i la capacitat d'estalvi i inversió d'empreses i famílies de Catalunya són malmesos per aquesta situació. I com això és, a llarg termini, l'important (per a la majoria dels catalans, segons la demoscòpia recent), ja tindrem temps i ocasió per tornar-hi.